

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/prounerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Centrul Național Anticorupție nr. 06/2/19105 din 29.11.2023	Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări. Urmare celor expuse, solicităm condescendent expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.	Se acceptă
Agencia Relații Funciare și Cadastru nr. 36/01-08/1103 din 30.11.2023	În limitele competențelor instituționale comunică următoarele obiecții: 1. La art. 2 considerăm oportun excluderea definiției „ <i>denumire geografică – nume geografic care desemnează locuri existente, regiuni sau țări</i> ”, deoarece actualmente este în proces de avizare/expertizare proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege cu privire la denumiri geografice (număr unic 1001/ARFC/2023, ce va reglementa modul de atribuire a denumirilor geografice și de redenumire a obiectelor geografice amplasate în limitele administrativ teritoriale ale Republicii Moldova și anume identificarea, standardizarea, înregistrarea, utilizarea, protejarea (salvgardarea) și controlul acestora. De asemenea, prevede crearea Registrului denumirilor geografice și Comisia pentru denumiri geografice. Definiția menționată se regăsește în Legea nr.254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale (anexa nr.1, pct.3), iar în Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice,	Se acceptă

	denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, sintagma „denumire geografică” se regăsește doar în definiții.	
<p>Centrul de armonizare a legislației nr. 31/02-69-12673 din 04.11.2023</p>	<p>Remarcăm că, Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate este un act național armonizat care, potrivit clauzei de armonizare prezente la art. 63 (1¹) „este compatibilă cu prevederile Directivei 2004/48/CE, Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 și cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 607/2009”.</p> <p>Așadar, modificările inițiate prin prezentul proiect de Lege au fost examinate prin prisma prevederilor actelor UE menționate supra, în vederea identificării prevederilor normative armonizate supuse revizuirii, fiind constatate doar intervenții normative în acord cu dispozițiile generale ale Actului de la Geneva al Aranjamentului de la Lisabona. În context, propunerile de modificare și completare inițiate prin prezentul proiect nu au ca scop transpunerea unor prevederi ale legislației UE și par să nu afecteze gradul de compatibilitate a dispozițiilor armonizate cu actele UE transpuse anterior.</p> <p>Remarcăm că, continuarea procesului de armonizare legislativă pe segmentul indicațiilor geografice și anume acțiunea de racordare a prevederilor Legii nr. 66/2008 la exigențele europene impuse de Regulamentul (UE) nr. 1151/2012, dar și de prevederile Regulamentului (UE) 2019/1753, urmează a fi realizată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală până la finele anului 2025 potrivit Acțiunii prevăzute la pct. 7 din Capitolul 7 din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin HG nr. 829/2023. Cu referire la acțiunea în cauză, se impune monitorizarea evoluției legislative a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1151/2012, în măsura în care, la nivel UE deja există o propunere de abrogare a acestuia or potrivit</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>Comisiei Europene, actul UE notat necesită a fi consolidat la actualul sistem de IG ca drept de proprietate intelectuală.</p> <p>În contextul modificării Legii nr. 66/2008 prin prezentul proiect, clauza de armonizare a legii prevăzută în dispozițiile finale ale acesteia, urmează a fi transferată după preambul și clauza de adoptare, iar prevederile art. 63 (11) abrogate.</p> <p>Totodată, redacția clauzei de armonizare urmează a fi revizuită în vederea atribuirii unui grad de transpunere pentru actele UE identificate or calificativul „este compatibilă” nu poate fi acceptat pentru noua redacție a acesteia. Modelul și formatul acesteia va fi ajustat potrivit cerințelor art. 44 (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30, Anexa nr. 2 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018.</p> <p>În concluzie, raportat la cele invocate în prezentul aviz, Centrul de armonizare a legislației, în limita competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții sau propuneri adiționale pe marginea acestuia.</p> <p>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.</p>	
<p>Ministerul Mediului nr. 13-05/2875 din 04.12.2023</p>	<p>Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nr. DI/3/041-13784 din 30.11.2023</p>	<p>Comunică lipsă de obiecții și propuneri.</p>	

<p>Camera de Comerț și Industrie nr. 919-03/17 din 05.12.2023</p>	<p>Urmare examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, comunică susținerea fără obiecții a acestuia.</p>	
<p>Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor nr. 04/2-18-5813 din 05.12.2023</p>	<p>Comunică următoarele propuneri ce se succed.</p> <p>1) Articolul 34 alin.(2) lit.b) și alin.(3) cuvintele „plasate” și „plasarea” se substituie cu cuvintele „introduse” și „introducerea”. Este menționat că la nivelul legislației din domeniul alimentar se utilizează sintagma „introducere pe piață”, noțiune definită în articolul 2 din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>2) Articolul 34 alin.(3) lit.b) cuvântul „recunoscute” se substituie cu cuvântul „delegate” în conformitate cu prevederile proiectului de lege privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar (înregistrat în Parlament cu nr.388 h.841 din 01.11.2023).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul de modificare a Legii nr. 66/2008 este elaborat, inclusiv ținând cont de prevederile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, prin care este stipulat termenul ”organism de evaluare a conformității recunoscut”.</p> <p>Astfel, este oportun de a menține termenul ”recunoscute”, deoarece atât prevederile Legii nr. 66/2008, cât și procedura recunoașterii organismelor de către autoritatea cu funcții de reglementare nu exclud posibilitatea delegării ulterioare a unor atribuții.</p> <p>Mai mult ca atât, utilizarea acestui termen reiese și din propunerea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 15-3801</p>	<p>Potrivit pct.16 din proiect, art.34 alin.(3) lit.b) prevede că verificarea conformității produselor cu denumiri de origine protejate și indicații geografice protejate a căror arie geografică delimitată se află pe teritoriul</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>din 05.12.2023</p>	<p>Republicii Moldova și a specialităților tradiționale garantate produse pe teritoriul Republicii Moldova cu caietele de sarcini corespunzătoare, înainte de plasarea produselor pe piață, va fi asigurată de unul sau mai multe organisme de evaluare a conformității acreditate, recunoscute de către autoritatea competentă menționată la art. 33 alin. (1). În acest sens, se propune completarea art.33 alin.(1) cu litera e) cu următorul cuprins: „e) recunoașterea organismelor de evaluare a conformității acreditate”.</p>	
<p>Ministerul Justiției nr. 04/2-10793 din 07.12.2023</p>	<p>Raționamentele expuse de autorul proiectului în notă reflectă motivul elaborării actului normativ și condițiile care au impus intervenția propusă. Astfel, obiecții de ordin conceptual nu avem de formulat. Totodată, proiectul conține unele carențe de tehnică legislativă, ce urmează a fi înlăturate. La proiectul hotărârii Guvernului: În conformitate cu prevederile art. 102 alin. (4) din <i>Constituția Republicii Moldova</i> și ale <i>Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern</i>, hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii acestora în aplicare. Prin urmare, pornind de la prevederile <i>Legii nr. 66/2008</i>, precum și cele ale <i>Hotărârii Guvernului nr. 644/2010 cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse</i>, lista contrasemnatarilor se va completa cu miniștrii agriculturii și industriei alimentare, dezvoltării economice și digitalizării, mediului, culturii, infrastructurii și dezvoltării regionale, sănătății.</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>La proiectul Legii: La pct. 1, ce vizează modificarea art. 2, la noțiunea de „Regulamentul comun” se va indica autoritatea care l-a adoptat, precum și se va verifica suplimentar data adoptării acestuia, întrucât în unele surse relevante domeniului figurează următoarele date: „Regulamentul comun al Acordului de la Lisabona și al Actului de la Geneva al Acordului de la Lisabona, astfel cum a fost adoptat de Adunarea Uniunii de la Lisabona la 11 octombrie 2017” (a se vedea https://www.cdep.ro/afaceri_europene/CE/2019/TA_2019_04S2_(PARL_EM)(part%20I)_RO.pdf, pag. 68).</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Este oportun de a menține propunerea în varianta inițială, reieșind din informația plasată pe site-ul web oficial al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, care poate fi accesată la următorul link: https://www.wipo.int/wipolex/en/501567.</p>
	<p>La pct. 5 textul „Articolul 9 și articolul 10” se va substitui cu textul „Articolele 9 și 10”. Totodată, ținând cont că art. 10, propus în redacție nouă, vizează dreptul de utilizare doar al denumirilor de origine și indicațiilor geografice, se recomandă de completat în acest sens titlul articolului.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Cu referire la redenumirea art. 10, menționăm că alin. (3) din acest articol prevede condițiile pentru utilizarea unei specialități tradiționale garantate. Respectiv, concretizarea denumirii articolului doar la denumiri de origine și indicații geografice nu este oportun.</p>
	<p>La pct. 7, prin care se modifică art. 16, la numerotarea diviziunilor alin. (2) lit. b) se va ține cont de prevederile art. 51 alin. (6) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, potrivit cărora, în cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
	<p>La pct. 12, art. 23 urmează a fi completat cu alin. (4), dar nu cu alin. (3¹), conform uzanțelor de tehnică legislativă, întrucât alin. (3) este ultimul alineat din acest articol, după care se va completa cu alineate noi în ordine consecutivă (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>

	<p>La pct. 14 termenul „cuvintele”, în ambele cazuri, se va substitui cu termenul „textul”, ținând cont că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 15, prin care se modifică art. 32: cuvântul „titlul” se va substitui cu cuvântul „denumirea”, în vederea ajustării la prevederile art. 51 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> (observație valabilă și pentru pct. 21, pct. 24);</p> <p>propunerea de substituire a cuvântului „mărci” din denumirea art. 32 cu cuvintele „alte drepturi” se va revedea, deoarece nu se integrează armonios în context, or, articolul reglementează relațiile dintre denumiri de origine, indicații geografice și mărci în calitate de obiecte de proprietate intelectuală, dar nu drepturi;</p> <p>propunerea privind completarea art. 32 cu alin. (3¹), potrivit căruia „Protecția denumirilor de origine și indicațiilor geografice nu aduce atingere dreptului oricărei persoane de a folosi, în cadrul activității comerciale, a propriului său nume, cu excepția cazului în care acest nume este utilizat în așa fel încât să inducă în eroare publicul.”, urmează a fi revizuită prin prisma prevederilor art. 9 „Denumirea persoanei juridice” din <i>Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali</i>.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Considerăm oportun de a utiliza termenul ”nume” deoarece această prevedere reiese din art. 13 al Actului de la Geneva al Aranjamentului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice, care este implementat prin acest proiect de act normativ, precum și art. 299 alin. (5) din Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte.</p>

	<p>La pct. 16, în partea introductivă, cuvântul „Articolul” se va substitui cu cuvântul „Articolele”, deoarece se propune redacția nouă a două articole (art. 33 și 34).</p> <p>În același punct, dispoziția propusă la alin. (1) al art. 34, potrivit căreia „Orice producător care respectă dispozițiile prezentei legi este în drept să beneficieze de un sistem de control oficial.”, nu oferă claritate vizavi de natura controlului respectiv, fiind nespecifică esenței controlului, prin caracterizarea acestuia ca un drept, de care va beneficia producătorul. Astfel, se va explica de către autorul proiectului, cum se va aplica mecanismul de control în cazul dat.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Precizăm că, controlul oficial reglementat prin Legea nr. 66/2008 este diferit de controlul de stat asupra activității de întreprinzător instituit prin Legea nr. 131/2012 și nu îl exclude pe cel din urmă. Astfel, controlul oficial reglementat prin Legea nr. 66/2008 reiese nemijlocit din specificul acestor obiecte de proprietate intelectuală și implică verificarea/monitorizarea produselor cu IG, DO și a STG înainte de plasarea acestora pe piață sau/și în perioada comercializării lor pentru a fi asigurată corespunderea produselor prevederilor caietelor de sarcini corespunzătoare.</p> <p>Pentru a beneficia de o DOP sau de o IGP ori pentru a fi recunoscut ca STG, un produs trebuie să fie conform condițiilor stabilite într-un caiet de sarcini, omologat printr-o decizie a autorității competente abilitate.</p> <p>Valoarea adăugată a produselor cu DOP, IGP și a STG depinde de încrederea consumatorului. Aceasta este determinată de existența unui sistem de monitorizare adecvat, bazat pe controale oficiale, realizate prin metode eficiente de verificare și control, însoțite de acte (certIFICATE) ce confirmă corespunderea produsului desemnat cu IG, DO sau a STG caracteristicilor specifice declarate.</p> <p>Astfel, deși producătorii dețin dreptul legal de utilizare a DO, IG înregistrate, din cauza că nu există organisme corespunzătoare de</p>
--	---	---

		<p>control, acești producători nu pot desemna produsele sale cu denumirile protejate, spre exemplu: IGP Zabriceni, DOP Brânza de Popeasca și IGP Dulceață din petale de trandafir Călărași.</p> <p>Astfel, reieșind din faptul că IGP, DOP și STG conferă produselor pe care le desemnează o valoare adăugată, corespunzător este în interesul producătorilor să existe un sistem de control care să verifice aceste produse prin prisma condițiilor stabilite de caietele lor de sarcini, iar statul este obligat să instituie și să ofere producătorilor acest sistem de control cu toate componentele sale instituționale. Din aceste considerente, Legea nr. 66/2008, ca lege cadru a domeniului de referință, are scopul să stabilească obligația statului de a institui sistemul respectiv de control prin prisma ”dreptului la acest sistem” acordat și garantat producătorilor interesați.</p>
	<p>La pct. 18, modificarea propusă la alin. (2) al art. 37 se va preciza prin indicarea lit. a). La fel, pornind de la volumul modificărilor propuse la alin. (4) al art. 37, pentru comoditatea aplicării normei, se recomandă expunerea acestuia în redacție nouă.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 19, modificările propuse la alin. (1) al art. 38 se vor comasa într-o singură dispoziție, întrucât vizează același element structural.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 23, atenționăm că, urmare modificării propuse la art. 41 alin. (1) ar reieși că o indicație geografică s-ar fi înregistrat în Registrul național al denumirilor de origine protejate. În context, se va revedea textul modificării, în acest caz fiind posibilă ca o opțiune, după cuvintele „al denumirilor de origine protejate” de</p>	<p>Se acceptă</p>

	completat cu cuvintele „sau pentru o indicație geografică înregistrată în Registrul național al indicațiilor geografice protejate”.	
	La pct. 27, prin care se propune completarea art. 45 cu alin. (6 ¹), reiterăm că în cazul dat urmează a se completa cu alin. (7), întrucât alin. (6) este ultimul alineat din acest articol, după care se va completa cu alineate noi în ordine consecutivă.	Se acceptă
Ministerul Sănătății nr. 07/4648 (10338) din 07.12.2023	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului vizat.	
Oficiul Național al Viei și Vinului nr. 264/03 din 08.12.2023	Reieșind din vectorul integrării europene a țării, proiectul de modificare a Legii 66/2008 este binevenit. Modificările preconizate a fi adoptate în cadrul legal stipulează, în special poziții ce concretizează unele norme primare clare ce țin de responsabilitatea plasării pe piață pentru produsele cu IG, DO sau STG (în redacție nouă a art. 33), precum și organismele responsabile de control a acestor produse (în redacție nouă a art.34), urmărindu-se scopul impulsivării fabricării unor astfel de produse și comercializării lor. Concomitent, proiectul de lege își propune să înlăture unele lacune normative. Este salutar faptul, că modificările cadrului normativ vizând produsele IG, DO sau STG, conform estimărilor laboratorului, va impulsiiona și relansarea fabricării produselor cu IG, DO sau STG concomitent cu produsele de origine vitivinicolă.	

Director general

Eugeniu RUSU